

Vipotnikova ulica 13
1211 Ljubljana

Spletna stran: www.srebrna-nit.si

V Ljubljani, 30. 9. 2022

Izjava ob Mednarodnem dnevu starejših – 1. oktobru

Srebrna nit nadaljuje z aktivnostmi za dostojno in kakovostno življenje starejših

V Srebrni niti – Združenju za dostojno starost tudi letos ob Mednarodnem dnevu starejših znova opozarjamo in spodbujamo odločevalce k takojšnjim, ne le sistemskim, izboljšavam in spremembam, ki vplivajo na dostojno življenje starejših - tako tistih, ki bivajo doma kot onih v institucijah.

Zavračamo očitke, da samo kritiziramo, saj vsakodnevno iščemo rešitve in jih tudi posredujemo odločevalcem. Zagovarjanje pravic starejših ni kritiziranje. V Srebrni niti si želimo ministra, ki bi delal tako, da bi bilo iz njegovih dejanj vidno, da so starejši njegova prioriteta. Še vedno menimo, da bi bilo samostojno ministrstvo za starejše dobra rešitev. V celoti pa podpiramo prizadevanja Sindikata upokojencev Slovenije, ki argumentirano in glasno zahteva, kar nam starejšim pripada <https://www.zsss.si/mednarodni-dan-starejsih-sus-2022/>

Končno smo dobili delne odgovore, **kaj se dogaja z neizvedljivim zakonom o dolgotrajni oskrbi (ZDOs)**, za katerega smo ves čas trdili, da je nesprejemljiv in invaliden. Zahtevamo pripravo novega, uporabnega zakona, ki bo razumljiv, dober za uporabnike in izvajalce ter bo omogočal starejšim možnost izbire o načinu njihovega življenja ter tudi urejeno financiranje. Zahtevamo tudi sodelovanje med strokama: socialo in zdravstvom v dobro uporabnikov in izvajalcev.

Tudi letos smo dejavno sodelovali na **Festivalu za tretje življenjsko obdobje**, ki se je pravkar končal v Ljubljani. Bili smo nosilci odmevne okrogle mize z naslovom: **»Celostna oskrba starejših – zakonodaja in potrebne spremembe«**, ki jo je pripravila in moderirala predsednica Srebrne niti Biserka Marolt Meden. Na njej so sodelovali odlični panelisti z različnih področij: Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Inštituta RS za socialno varstvo, Zagovornika načela enakosti, Zbornice zdravstvene in babi-

ške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Skupnosti socialnih zavodov Slovenije in Srebrne niti. Vsebina razprave se je nanašala predvsem na nujnost in promocijo zagotavljanja pravic starejših. **Ob tem smo se vsi strinjali, da dejavnost dolgotrajne oskrbe ne sme biti pridobitna, krepi je potrebno socialno državo in medgeneracijsko sodelovanje. Zato je treba nujno takoj omogočiti dostopnost starejših do osebnega zdravnika in z vsaj začetnimi ukrepi zvišati nazaj glavarino, odpreti ljudem (tudi osebni) dostop do zdravnika in drugih strokovnjakov v zdravstvu, upoštevati zmožnosti starejših na področju IT tehnologij, zavračati vsako obliko starizma in nasilja nad starejšimi.** Opozorili smo tudi na nabor pravic zavarovanih oseb do storitev osnovne zdravstvene dejavnosti, poznavanje pravic zavarovancev, tudi dosledno zahtevanje izvajanja zakonsko določenih pravic. Pravice iz dolgotrajne oskrbe ne smejo zmanjšati pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. V zdravstveni oskrbi se je treba zavedati, da ne gre samo za podaljševanje življenja za vsako ceno, temveč poudarjati tudi kakovost le-tega in možnost dostojnega končanja življenja.

Med nujnimi ukrepi, ki jih zahtevamo takoj, so:

- ministrstvo za zdravje naj takoj podpiše kadrovske standarde in normative za zdravstveno nego,
- nameniti večji delež sredstev iz proračuna za dolgotrajno oskrbo, da bomo lahko takoj povečali storitve pomoči na domu,
- zadržanje kadrov iz zdravstva in sociale v državi,
- povečati ugled teh poklicev, vključno s ponujenimi bonitetami in dostojno plačo,
- poenostaviti postopke za zaposlovanje, tudi tuje delovne sile,
- **starejši naj si sami svobodno izbirajo svoj življenjski slog, z ustrežno podporo, brez paternalizma, dokler to še zmorejo.**

Vse pomembne cilje, predloge ukrepov in zahteve, ki smo jih skupaj oblikovali stroka, izvajalci in civilna družba na F3ŽO, bomo posredovali vladi in o njihovih odzivih poročali tudi javnosti.

Vsem starejšim ob njihovem mednarodnem dnevu čestitamo in jim sporočamo, da v svojih stiskah niso sami, da smo tudi mi njihov glas, precej slišen in takšni nameravamo tudi ostati.

Biserka Marolt Meden, predsednica Srebrne niti